

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četert leta 1 glđ. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 glđ., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 22. sušca 1878.

List 12.

Izgleči bogoljubnih otrok iz vsih časov kerianstva.

4. Adelina.

(Dalje.)

Vsak dan je četert ure premišljevala: naj rajše terpljenje Jezusovo; smertne britkosti na Oljski gori in grozne bolečine na križu. O postnem času je to pobožnost še pomnožila, ker je večkrat sv. križev pot opravljala, svoj kruh revežem dajala, ob suhem kruhu se postila itd.

Večkrat na dan je obiskala in počestila Jezusa v presv. Rešnjem Telesu. Nobena stvar je ni mogla od tega odverniti.

Krona njeni pobožnosti pa je bila priserčno detinska ljubezen do Marije prečste Device. Zeló se je razveselila, ko je bila nenavadno zgodaj, kmali po prvem sv. obhajilu, sprejeta v Marijino družbo, v kateri se sleherni ud imenuje „Marijin otrok“. Komu bi se bilo pač bolje podalo to čestito ime, kakor njej, ki se je bila že pri prvem sv. obhajilu s tako ginjenim srcem Mariji popolnoma izročila? Zvesto je poslušala in si globoko v serce vtisnila svete in nauke, ki so jih imele pobožne družabnice priložnost še posebej poslušati v nagovorih Marijine družbe. Vestno in natanko je spoštovala vse družbine pravila. Sploh v besedi in djauji je vedno kazala, da je res pridna hčerka naj boljše Matere. V pismih, ki jih je večkrat pisala svoji ljubljeni sestri, skor vselej kaj omeni svojo nebeško Mater n. pr.: „Uganila si, ljuba sestrica, ko praviš, da se pečam z vertom presv. Device. Začenjam ga prekopovati, in prizadevam si prav čistega ohraniti, kar mi pa ni vselej tako lahko.“ V nekem drugem pismu pristavlja: „Mislim, da imaš še kaj vijolie na vertu. Prav razveselila me boš, če mi jih nekoliko pošlješ, zakaj namest ti imam mali šopek, ki sem ga z doma prinesla za Mater Božjo!“

Vsi so bili zadovoljni z njo, le sama seboj še ni bila; ker dobro je vedila, da človek na svetu se nikoli dosti ne poboljša in nikoli ne more reči, da bi ne mogli biti še boljši, še svetejši. Kakor je klical sv. Karol Baromej z Davidom: „Danes začenem“, tako je tudi ona vedno svoje dobre sklepe ponavljala in pživljala; o posebnih priložnostih si jih tudi zapisovala. O nikar ne mislite, otroci, da je bila brez truda in prizadevanja tako dobra in pridna! Adelina je imela večkrat hudo vojsko. Vendar nikdar ni zgubila serčnosti.

Omenim naj le samo treh reči, v katerih se ji je zmaga naj težja zdela.

Napuha se je pred vsem bala. Pridne deklice namreč si naj težje ohranijo krotkost in pripresto po-

nižnost. Kajti če so v resnici pridne, jih vse hvale in — kar ni prav — večkrat celo vpričo njih poviljuje. Mlade serce si dopade v svoji lepoti. Božje dobrote pripisuje svojim zaslugam in skor neprevidoma se navzije neimernosti — lepota serca obcvete, — odpade — zgine! V taki nevarnosti je bila tudi Adelina. Toda o pravem času je bila podučena in svarjena nekako s temi le besedami: „Adelina, Bog te ljubi, in daja ti velike milosti. Nehvaležnost bi bila to tajiti, ali ne pripoznati tega. Tudi presv. Devica kaže, da ima misterno ljubezen do tebe, ker prejeta si bila v njeno družbo, se preden si znala prav ceniti to ko milost. Zatoraj zvesto me poslušaj in chrani, kar ti rečem: Nečinurna in samoljubna misel, skriti napuh zastran čednosti bi te lahko v Božjih očeh spremenil v pravo zvér (počast). Varuj se tedaj, brezno imaš pred svojimi nogami!“ — In varovala se je ter z Božjo in Marijino pomočjo obvarovala in si pridobila toliko ponižnost, da se je med njenimi čednostmi še naj bolj odlikovala.

Zapazila je tudi, da je za nekatere reči še preveč samoglavna. Njej, ki je bila tako natančna v spolnovanji svojih dolžnosti, je silno težko djalo, če je bilo treba tudi za majhne reči dovoljenja prositi. Le postanovitnem vojskovanji si je sama popolnoma izbila svojo termo.

Enako težko se je privadila natančne rednosti. Dobra mati in sestra ste jo večkrat na to opominile. Posvarjena, se vé da, je berž popravila in poravnala vse, kar je bilo njenega; toda kmali je spet razobesila in razmetala obleko, knjige itd. vse navskriž in povprek. Pa tudi v tej reči se je tako poboljšala, da se terpeti ni mogla nobenega nereda. In če so ji hotele tovaršice ponagajati, so ji razmetale njene zdaj tako lepo popravljene reči. Vendar tudi s tem je niso mogle v jezo pripraviti. In človek ne vé, ali bi se bolj čudil njeni sužnosti, ali občudoval njeno poterpljenje, ko bere to le dogodnico, ki se je zgodila kake tri tedne pred njeno smertjo.

V učni sobi namreč je bilo kmali po zadnjih počitnicah nekoliko spremembe in Adelina je drugo mizico dobila. Dve razposajenki jo hočete dražiti. Ko je namreč ni bilo v sobi, izmečete vse njene knjige in zvezke iz miznice na peč, rekoč: „To je za Adelino, ona ne bo jezna!“ In res, ko pride nazaj ter najde predale izpraznjene in vse razmetano, jame natihoma mirno pospravljati, in ne kaže nobenega najmanjšega znamenja nepoterpežljivosti.

Velika škoda, ali bolj po pravici bi smel reči — velika sreča je bila, da je tako blago deklico tako zgodnja smert pokosila! Svet je čisto nič ni okužil, sla je med angelje.

Vendar preden jo obiščemo na smertni postelji, povedati moram še eno dogodbo, ki nam posebno živo kaže, da je bilo njeno serce res kakor — čisto zlato.

(Dalje nasl.)

Na grobu Pija IX.

(Konec.)

Bog je bil s Pijem IX, — kdo bi tega ne spoznal? Še nikdar ni noben papež s tako slovesnostjo in veseljem katoliškega sveta obhajal petdesetletnice mašništva in škofovstva. Še noben papež ni doživel lét sv. Petra, ne eden še ni obhajal 25letnice (še manj pa 32letnico) papeževanja. Pij IX so obhajali ravno v praznik Serca Jezusovega l. 1871 papeško 25letnico; dočakali so pa tudi, malo da ne, vse leta papeževanja sv. Petra (s tim vred, kar je bil v Antijohiji).

Popolne zmage sv. Cerkve sicer niso doživeli, vendar so pa v duhovnem oziru veličansko povzdignili slavo sv. Cerkve. Pod njihovim vladanjem se je zopet svitlo pokazalo, da Cerkev je delo Božje. Vse nasilatvo in trinoštvo, vse zvijače, vse farizejstvo nič ni moglo zoper njo. Zares, ona je mesto na gori, v katerem so shranjeni zakladi resnice, kakor so prišli iz ust Božjih in po katerih brepeni vsako resnice željno serce človeško, zakladi, kakoršnih nikjer ne najdeš in v katerih edinih mir zadobimo. Svetloba tega mesta širi se daleč po svetu; posebno jasno pa je svetila pod Pijem IX. Samo da bi se svet dal razsvetliti! Katoličanu je sveta dolžnost bojevati se in braniti svojo Cerkev, za njenega poglavarja in njeno prostost.

Iz vesoljnega sveta zbirali so se v Rimu poslanci vsih keršansko-katoliških narodov pozdravljat sv. Očeta Pija IX, neustrašljivega branitelja cerkvene svobode. Mnogo veselja so uživali pri tem sv. Oče vkljub vsem nadlogam; vidili so mnogo školov, ki so bili pregnani, v ječo djani, ki so vse dohodke zgubili; vse to za nič družega kakor zato, ker so zagovarjali in branili vstave in pravice sv. Cerkve. Veselili so se sivi starček Pij IX vidivši, kako so se jim hodili poklanjat starčki in otroci, velikani in priprosti, bogati in ubožni, od hladnega severa do toplega juga, z eno besedo: iz vesoljnega sveta ljudje vsake starosti in vsih stanov so hodili v Rim častit Kristusa v njegovem namestniku. Radostno so blagoslavljali vse vernike, in jih učili, kako naj zvesti ostanejo Bogu in svoji Cerkvi; molili pa tudi za nevernike, krivoverce, razkolnike, da bi prišli v naročje prave sv. Cerkve, ter bi Cerkev skorej postala en hlev in en pastir.

Vzvišen je nauk naše sv. vere; kaj namreč more biti častnejega, kakor ljubiti Boga čez vse in bližnjega kakor samega sebe? S čim pa moremo to bolje pokazati, kakor da se zvesto deržimo nauka, ki ga uči namestnik Kristusov, — nauka Kristusovega? Ne strašimo se, ako vidimo, da se sovražniki vojskujejo zoper našo Cerkev, zakaj „bojevati zoper njo se zamorejo, ali premagati je ne morejo“ (Sv. Avguštin). „Njeno luč zamore senca zakriti, ali ugasiti je ne more“ (Sv. Ambrož). „Čim bolj jo zavoljo resnice preganjajo, tim bolj se ona vterjuje v resnici“ (Sv. Gregor). Bodimo pripravljeni po zgledu Pija IX za sv. vero prestajati vse nadloge, in recimo skušnjavcem sovražnikom, kakor ranjki sv. Oče: „Non possumus!“

M. K.

O božjih potih.

Božje pota moramo ljubiti, spominjajo nas, da vsi od kraja smo popotniki na zemlji.

Papež Pij IX.

Slovenski narod še rad hodi na božje poti, ker čuti, da so mu potrebne. Dokler ne bode opustil božjih pot, zlasti Marijinih, toliko časa še mu liberalizem ne bode podgrizel korena kerščanskega življenja. Ali v novejem času se je jelo mnogo nasprotovati božjim potim. Liberalizem terdi, da so nepotrebne, nekoristne, celo nevarne in škodljive, in véno ljudstvo na razne načine od njih odvrača. Res je, da cerkev božjih pot ne zapoveduje niti prepoveduje, pač pa jih priporoča kot dobre in koristne v dušnem, pa tudi v telesnem oziru. Kar pa cerkev odobruje in priporoča, gotovo ni škodljivo, tem manj nepotrebno in nekoristno. Komur božja pot škoduje, sam si je kriv.

Potreba je, da tudi „Danica“ nekoliko spregovori o božjih potih. Do malega vse, kar bodo bralci in bralke v tem spisku brali, posneto je po knjižici, ki jo je spisal in z dovoljenjem viših na svetlo dal P. Jurij Patiss, S. J.

I.

O bistvu božjih pot.

Da moramo spoznati pravo in vse bistvo božjih pot, potreba je, da razločimo pomen, namen in svojstvo božjih pot, potem njih razmere do ljudi, svetnikov, Boga in sv. Cerkve, kakor tudi njih razmere do raznih dogodkov v življenju posameznih ljudi in narodov.

1. Kaj je božja pot?

Božja pot, kakoršno želi in zahteva katoliška cerkev, je bogoljubno popotvanje, z verskega načela, na pobožen način, ali od posameznih, ali od več vernikov skup na kak svet kraj, da posebno počasté Boga, Marijo Devico, angele, svetnike in svetnice, ali pa da na njih priprošujo sprosijo kacic doželenih darov ali milosti od dobrotljivega in usmiljenega Boga.

To bode bolj na drobno razloženo.

Božja pot tedaj je popotovanje, pa bogaboječe popotovanje, s pobožnega namena, z notranjega nagiba, z vdanosti do Boga in do svetih reči. Tako popotovanje se popolnem razločuje od navadnega vsakdanjega popotovanja v domače ali tuje kraje zavoljo zdravja, znanosti, kupčije ali za kratek čas, kakor tudi od navadnih zabavnih (vedrilnih) izletov, kjer se le posvetne reči oskerbujejo, le posvetni nameni dosejajo. Na božji poti pa hoče kristjan verskemu občutku zadočiti, verski potrebi streči, sveto opravilo dopolniti.

Božja pot ima tedaj versko načelo (versko podlago, namen, cilj). Kedar gremo na božjo pot, s tem pokazujemo, da verujemo v Boga, največo dobroto in začetek vsega dobrega, od kterega vse dobro izhaja, kteri sam vse dá, vse premore. On razdeljuje svoje darove komur hoče, kjer hoče, kedar hoče in kakor hoče, in nam že od nekdanj djanski pokazuje, da hoče na posebnih, od njega samega izvoljenih krajih še več in posebnih dobrot deliti, kakor na navadnih vsakdanjih krajih. Dalje pokazujemo, da upamo teh in takih potrebnih in zaželenih dobrot ali milosti ravno na takih krajih najlaglje in najhitreje zadobiti. Že nas želja ali obljuba, da Boga, Marijo Devico, svetnika ali svetnico na takem kraju posebno počastimo in mu posebno hvaležnost skazemo. Vodi nas duh spokorni, ki hoče tudi neprijetnosti in težave takega popotovanja Bogu darovati. Vabi nas ljubezen, ki z romanjem svojo vero

pred vsem svetom očitno spričuje, ali ki želi, da bi z romanjem sprosila posebne pomoči sv. cerkvi, posameznim narodom, občinam, sorodnikom, znancom, grešnikom in dušam v vicah. Slednjič nas vleče na božjo pot terdno prepričanje, da Bog na takem kraju raji in hitreje podeljuje časnih darov, ako so k zveličanju potrebni, ali vsaj ne nasprotni zveličanju.

Božje poti so sveti kraji, kjer se Bog ljudem posebno razodeva, svoje milosti in darove raji in hitreje podeljuje; kjer je morebiti shranjen dragocen spomin Kristusov, Marijin ali svetnikov; kjer Bog pogosto molitve posebno hitro in rad uslišuje; kjer se godé, ali so se vsaj godili čudeži na blagor terpečega človeštva; posebno pa oni kraji, kjer je Kristus, naš Gospod, živel, terpel in umerl; kjer so svetniki in svetnice živeli; kjer so si mučeniki Kristusovi slavno zmago izbojevali; kjer trupla ali svetinje svetnikov počivajo, ali se časté čudodelne podobe. Take kraje imenujemo svete kraje, in na take kraje verni kristjani radi romajo, če tudi je pot dolga, težavna, nevarna, in se mnogo denarja izdá, obleke poterga.

Po vse pobožen pa je tudi način romanja. Z molitvijo se božja pot prične, z molitvijo se nadaljuje, in z molitvijo se konča. Romarji navadno tudi opravijo spoved in sv. obhajilo, poslušajo besedo Božjo, so pri sv. mašah, opravljajo duhovne in telesne dela usmiljenja, in mnoge spokorne vaje. Vse to pa ni in ne more biti prazno, temveč ima veliko moč do bržjepotnikov, kajti pravični se s tem povečujejo, grešniki se spreobračajo, in mládci na novo gorečnost vnemajo, kar je gotovo po volji Božji in na veselje sv. cerkvi.

Božje poti so ali zasebne, ali očitne. Zasebne božje poti so one, ki jih opravljajo posamezne osebe ali rodovine v svojih zasebnih zadevah, in očitne so one, ktere opravljajo cele občine, ali sploh mnogo ljudstva s skupnega namena.

Božje poti so pa tudi tihe, ali pa slovesne. Tihe so godé brez izgledovanja, brez slovesnosti, slovesne pa v navzočnosti duhovske in svetne gospóske. Ljudstvo se zbere v odločeni cerkvi, obmeli očitne molitve, in prejme sv. blagoslov z Najsvetejim; potem se procesija zversti, in gre med zvonjenjem v odločeno svetišče, tam skupno opravi svojo pobožnost s slovesno službo Božjo, in nazadnje se lepo zverstena med petjem ali molitvami vrača domú. Naj reče kdo kar hoče, take in enake bogoslužne opravila gotovo serce oblažujejo, in rodijo stoteren sad.

Na božjih potih, rekli smo, romarji na poseben način časté Boga, Marijo, angele, svetnike in svetnice, zato ker so na takih krajih posebne svetišča, katerim gré posebno počeševanje, ali so se zgodile bile posebne milosti, za ktere se spodobi posebna zahvala, ali so morebiti povečene s čednostimi, s čudovitimi deli, z junaškim terpijenjem in z darežljivostmi svetih duš, ali pa je Bog z očitnimi čudeži razodel svojo voljo, da so imajo taki kraji posebno častiti. Verno in pobožno ljudstvo tudi ne more drugač, da roma na take kraje, vleče ga neka nepremagljiva moč, pobožno hrepenenje, pobožno ljudstvo čuti, da mu je potreba vsega tega.

Na dalje vemo, in nas uči tudi skušnja, da Bog na takih krajih podeljuje posebnih, časih res čudovitih milosti in dobrot vsem, ki take kraje pobožno obiskujejo in časté. Neoveržljive dogodbe nam pričajo, da se na takih milostnih krajih prejema brezštevilne telesne in dušne dobrote, pa tudi čudeži se godé. Te in take dobrote pa ljudstvo še posebno vabijo in vlečejo na milostne kraje, in jih ne more ustaviti tudi surova sila ne.

Iz vsega rečenega nam je tedaj jasno, da božje poti so bogoslužne opravila, ki poganjajo iz vere, upanja in ljubezni, iz pokore, hvaležnosti in pobožnosti, one so

tako rekoč odsév našega katoliškega mišljenja. Njih namen je svet, in so torej koristne za našo časno in večno srečo. Iz rečenega je razvidno pa tudi to, da posvetna oblast nima pravice božje poti, kolikor je ona bogoslužno opravilo in skazovanje vere, prepovedovati, omejati, ali kakor koli motiti, pač pa ima dolžnost, da občine pri izvrševanju teh posebnih bogoslužnih opravil podpira, ter za mir, red in varnost zvesto skerbi.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (*Prelepa godovnica.*) V počešnje godú častite gospé Matere Jozefe so gospodičine notranje uršulinske šole, se vé, da pod vodstvom svojih verlih učenic, sv. Jožefa dan popoldne predstavljale „Pastarico iz Lurda“, v 5 prestankih. Na prvo je prav majčkena deklica za god nekaj povedkala. Nato so 4 veči gospodičine prav lepo vešito izvršile. Nasledvala je predstava sama. Kaj tako blazega in plemeniteserčnega mora človek le viditi, ter se prepriča, koliko take naravne in npravne pa doveršeno dobro in lepo izpeljvane predstave k omiki pripomorejo. Bog ohrani še mnogo lét prečastito gospo prednico, toliko vneto prijateljica za mladino in njeno lepo odrejo! — Predstave so se vdeleževale gospodičine raznih krajev in narodnost, kakor kažejo primki: Rom Leop., Fiškandl M., Tonello P., pl. Jabornek J., bar. Lauer T., Notte M., Bonetić Em. in H., Lughar Em., pl. Fernandez Ot., Ran B. in J., Rabattu M. in R., Petrogalli V., Pikart L., Pavlin H., Popović I., Orosel J., Debevec J., Dolar Em., Bolincec Em., Sinigoj Em. itd. Koliko veselje je imela vsa šolska mladina, si je lahko misliti, kakor tudi to, da pred oči stavljeni in poživljani lepi nauki se o taci prilikah globoko v serce vtisnejo za pozne leta.

V Novomestu, 19. marca. —ž—. Naj mi bo dovoljeno v „Danici“, kateri je bil pokojni gosp. kanonik Karol Legat mnogo, mnogo lét zvest naročnik, poznamnjati v naznanilo njegovim prijateljem po mili Sloveniji poslednje trenutke preblagega pokojnika in njegov pogreb.

Radostno so pričeli g. kanonik letošnje novo leto, kajti čutili so se dokaj zdravega; — ali škoda, da le prehitro se je nasprotno pokazalo. Šelaki pošteri, ktere so ranjki kot c. kr. okrajni šolski nadzornik izdelovali s početkom t. l., so jih tako vznemirili — dasiravno so bili g. kanonik temu delu popolnoma kos — da se jim je jela dušna bolešt znati, in marsikdaj so vsled nje pri duhovskih molitvah v koru prav iz globočine serca vzdihnil. Ni čuda, da je pri tej dušni bolešti tudi telesno zdravje jako veliko terpelo. Dan za dnevom so prihajali preblagi gospod vedno le slaběji; 21. sveč. t. l. so zadnjikrat maševali in ker je isti dan tu bila ravno slovesna černa maša po ranjem sv. Očetu Piju IX, tudi zadnjikrat pri pontifikalni maši azistirali. Pa že popoldne se je ubogemu kanoniku jelo zelo blesti, kar po večjem do smerti ni pojenjalo. Iz tega vzroka so tudi mogli prejeti le sv. odvezo, sv. poslednje olje in apostolski blagoslov za smertno uro. Kakor je bilo v zdravih dnevih življenje ranjega vedno mirno in pohlevno, tako je bilo tudi v bolešni; — dasiravno niso bili pri pravi pameti in so velike boleštine terpeli, so bili vendar popolnoma pokojni in vsi v voljo Božjo vdani. Ležali so samo dva dni, in ko jim je enkrat le za malo trenutkov odleglo, rekli so: „Iz te bolešni ne bom več vstal“, kar se je tudi vresničilo. Vse prizaderanje zdravnikovo bilo je zastonj, Gospod Bog je odločil jih k Sebi — v boljše življenje — poklicati, in tako so umerli

med molitvami svojih duhovnih tovarišev in prijateljev pustni torek na večer, ravno ko je v kapiteljski cerkvi zvonilo: „Zdrava Marija“.

Šel je v večnost mož, kateri je ves čas svojega življenja tako zvesto in izgledno Bogu služil ter se vestno varoval Božjo zapoved tudi v najmanjši reči prelomiti; mož, kteremu je bila naj večja radost ljube otročiče, po izgledu nebeškega Učenika, okoli sebe zbirati ter jih k časni in večni sreči napeljevati. Z njim je zgubila Cerkev izglednega duhovnika, šola iskrenega prijatelja, otročiči milega učitelja, ubogi darežljivega podpornika, duhovščina pohlevnega sobrata. O tem gospodu se pač s sv. pismom zamore reči: „Blagor jim, kateri v Gospodu zaspijo, kajti njihove dela jim sledijo“. Ker je bilo življenje ranjega kanonika tolikanj bogoljubno, smemo z vsim upanjem reči, da oni zdaj gledajo Božje obličje in za nas Boga prosijo.

Koliko ljubezen so preblagi kanonik uživali v vsih krogih, se je očitno pokazalo pri njihovem pogrebu. Osmega sušca ob 9 dopoldne je bil navaden pogreb. Šlo se je razun domače kapiteljske duhovščine iz sosednjih treh dekanij edenindvajset čč. gg. duhovnov in mnogo drugih odličnih gospodov in gg. učiteljev. Prenesli so najprej merliča iz kapiteljske hiše v kapiteljsko cerkev, kjer so se opravile péte bilje in slovesna pontifikalna maša. Ob 11 po cerkvenih molitvah se je pričel iz kapiteljske cerkve velikanski sprevid, kteremu na čelu je nosil mestnjan mertvaški križ. Za njim so šli vverstvi najprej dečki ljudske šole, potem vsi gimnazijalci s profesorji in vodjem, za temi deklice tukajšne dekliske šole z učiteljicami, za njimi kerdelo meščanske straže z godbo; potem kapiteljski križ s črnim pajčolanom, za katerim so šli vsi vis. čast. družbeniki frančiškanskega samostana, kterim je sledilo osemnajst duhovnov v koretijih, trije p. n. gg. kanoniki, štirje leviti in milgosp. prešt v pluvijalu z mitro na glavi. Merliča v priprosti rakvi, z duhovskimi znamenji, je nosilo osem meščanov, poleg kterih je ob obeh stranéh svetilo z bakljami osem gimnazijalcev. Za merličem so se vverstili naš g. c. kr. okrajni glavar, g. sodnijski predsednik, g. župan, nekaj gg. častnikov, vsi drugi c. kr. vradi in veliko število ljudstva. Po vsi pravici se smé reči, da Novomesto še ni vidilo tako velikanskega in sijajnega pogreba, kakor je bil pogreb našega občeljubljenega kanonika Legata.

Na pokopališču se odpoje „Libera“, in položeni so bili ljubi ranji k večnemu počitku. Med zasipanjem so zapeli gg. duhovni prav miloglasno „Benedictus“, in po molitvah pa še dijaki pod vodstvom verlega P. Hugolina za slovo pesem: „Nad zvezdami“, ktera je iz marsikterega česa solzico privabila.

Zdaj počiva traplo ranjega kanonika Legata v črni zemlji ter pričakuje vstajenja, Bog daj duši večni mir!

Pri sv. Lenartu, 20. sveč. (Po naključju zakasnjeno.) Vem, ljuba „Danica“, da bodeš iz raznih krajev naše ljube domovine, in še iz daljih krajev poročevala, koki vtis je storila nagla vest o nenadni smerti našega ljubelega Pija IX. — Naj tudi nekotiko iz naših krajev poveda. Ko so prvi glasi došli o smerti sv. očeta, ni hotel eden drugemu verjeti, ker vsak je mislil, da je to kaka liberalska laž, in ker smo se jim bili tako privadili, da je sleherni mislil, kakor da ne bi mogli umreti, sosebno še, ker smo zmeraj slišali, kako terdni so sv. Oče pri vsi svoji veliki starosti. Tolikanj britkeje nam je udarilo na serca, ko se nam je v občo žalost poterdilo, da je smert nemila tudi predragemu življenju našega najvišjega Pastirja konec storila. V marsikterem očesu se je zasvetila solzica, sosebno ko smo v cerkvi slišali

iz Danice brati o zadnjih trenutkih življenja sv. Očeta, niso se vidile samo mnoge solzice, slišalo se je tudi glasno ihtenje. Kako smo Njim bili v ljubezni vdani, spričevala je v torek in sredo, ko je bila oba dne slovesna črna masa in polna cerkev, kakor ob nedeljah. Bil je v ta namen napravljen velik katafalk, pristojin tudi za kako večo cerkev. Na verhu bliščeča tijara na črni blazini, malo spodej velika svetla ključa v križ, na eno stran papežev križ, na drugo stran palica. Ljudje se niso mogli nagledati, ker kaj tacega še vidili niso. Pri sv. maši se je pela tudi žalosti primerna pesem.

Iz Št. Jerneja, 13. sušca 1878. (Požar.) Da nesreča nikdar ne miruje, se je v naši fari zopet pokazalo. Pervo postno nedeljo popoldne zakurili so otroci z žepenkami pod nekim poslopjem, in kakor bi trenil, tako hitro se je ogenj po „Stari vasi dolnji“ raznesel. Ljudstvo bilo je večidel v cerkvi pri popoldanji službi Božji. Pa berž ko se je zaslialo, da v „Stari vasi dolnji“ gori, tekli so ljudje na pomoč, toda pomoč bila je zastoj; kajti sapa je bila tako močna, da se je vas kmalo vsa vnela, zlasti še, ker so bile hiše s slamo krite, in v eni uri bilo je 24 hiš s poslopji vred pokončanih. Večidel je revežem vse zgorelo, ne le klaja za živino, ampak tudi, kar je še hujše, veliko obleke, orodja in vsi pridelki za živež in setev. Siromaštvo je tako veliko, da se Bog usmili! Škoda je grozna, ker znaša od 30 do 40 tisuč! Ljudje nimajo kaj v roke vzeti, ker denar je zaradi slabih letin pošel in zavarovanih pa je bilo samo 6 posestnikov. Hitre pomoči je pač res tukaj potreba! Prosim toraj, ljuba „Danica“, v imenu ubogih pogorelcev, poterčaj na usmiljene serca Slovencev, naj svojim bratom po moči pomagajo. Vsak še tako majhen dar se bo s hvaležnostjo sprejel, plačilo bo pa On podelil, kateri nam usmiljenje do revežev zapoveduje in ki nobenega še tako majhnega daru brez plačila ne pusti.

Naša fara je gledé ognja res nesrečna; v 8 mescih imeli smo že 5 pogoriš, pa vender ni bilo nobeno tako hudo, kakor poslednje; poprešnji pogorelci so si pa že pomagali, zlasti Mahorovčani, kterim so tudi naš presvitli cesar Frančišk Jožef 500 gld. v dar podelili, za ktere naj jim Bog stoterno poverne! Slava!

Darovi za Starovaščane, prosimo, naj se pošiljajo preč. g. župniku Janezu Ev. Vovk-u, da se bodo hitro med pogorelce razdeljevali.

Janez Mervec, kaplan.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

LIII.

Druge duhovne vaje domí
od 10.—14. grudna 1872.

Zgledi vlečejo, pravijo stari, jaz bi pa rekel, presv. Serce Jezusovo še bolj. V dan pred sv. Stanislavom so se pervikrat dolgo zaželene duhovne vaje v misijonski cerkvi repinjski začele leta 1872 za ljubljánčanke. Dobro se spominjam tega dneva, v kterem je Serce Zveličarjevo začelo blagoslavljeti v cerkvi svoji Slovenke prvi pot. Samo 14 jih je prišlo iz Ljubljane v Repnjo. Pa že drugi dan jih je bilo vse černo in pisano okoli darilnika sv. Ksaverija pred podobo Stanislavovo, ne samo deklét, tudi žén, čeravno se ni nikomur nič povedalo, v cerkvi nič oznanilo poprej. Dober mesec je preteklo, vse polno je znova deklet pred velikim oltarjem, pred Sercem Jezusovim. Kdo jih je toliko naenkrat zvalil skupaj? Kdo drugi ko presv. Serce Jezusovo, ki je v resnici magnet, ki vse in od vsih krajev k sebi vleče.

Res je, kar je Gospod od sebe, od svojega Božjega Serca izrekel, kar nam je sv. Janez zapisal v sv. evangeliju (12, 32): „Jaz, kadar bom povišan od zemlje, bom vse k sebi vlekel.“ To presv. Serce Jezusovo je a svojo smertjo na križi ne le perve jude in nevernike iz hudičeve oblasti k sebi potegnilo in seboj združilo, vleče tudi današnje novošegne nevernike in jih seboj združuje, stergane s kreppljev satanovih pod kmetiškimi haljami, zdaj tega zdaj unega moža in mladenča, danes te, jutri druge verste ljudi. Kar pa veljá od moškega spola, veljá še veliko bolj od ženskega. Za té je zares presv. Serce Jezusovo magnét, ki od blizo in daleč vse k sebi poteguje in seboj združuje. Podoba sama vélicnega darilnika ima toliko moč do občutnih ženskih serc, da v resnici vse, ki pridejo kedaj v cerkev našo, proti nebesom potegne koj pervikrat in jih na se priklene. To se je prav očitno vidilo pri družih duhovnih vajah, pri katerih je božje Serce Zveličarjevo veliko veselja imeo.

Te druge duhovne vaje sem jaz sam imel. Štirikrat na dan smo premišljevali. Bralo se je, molilo in prepevalo v cerkvi s toliko gorečnostjo, da je človeku serce močno povzdigovalo.

Pri premišljavah in podučevanjih je vse namešano, starih in mladih. Komaj se je do vélicnega oltarja priti dalo. Tako so ženske obstopile in zasedle vsaki prostorček, da ni bilo nikamor stopiti mogoče. Trebalo je oznaniti in prositi, da vsaj toliko se prostora naredi v cerkvi, da more mašnik za sv. mašo k oltarju, ker res ni mu bilo mogoče k velikemu darilniku.

Premišljave so segale gluboko v serce; za večí apremén se je zdaj ta zdaj una iz knjige duhovnih vaj sv. našega Očeta vzela. Gledati sem imel pri teh duhovnih vajah priložnost, kako moč imajo premišljave do serca človeškega, ako se osebe, besede, déla po navodu sv. Ignacija pred oči ena za drugo stavijo. Nekako novo življenje pride med poslušajoče; kosti, meso, mozeg dobivajo potem besede premišljevanec. Reči se mora, da papež Pavelj III je prav veliko dobroto ljudém s tim storil, ko je že leta 1548 duhovne vaje s pismom od 31. julija pod svoje varstvo vzal in opominjal vérne obojega spola in slehernega stanú povod, da bi te pobožne podučevanja in vaje prav rabili in se dali v njih pobožno učiti. Koliko duš je pred nami še le po storjenih duhovnih vajah, spregledalo in proti nebesom svojo lahkomišljeno pot zemeljsko obrnilo! Koliko jih dandanes še le po duhovnih vajah spozná, da človek ni tukaj doma, ampak da je ša le gori nad zvezdami njegova prava stalna domovina, da svet preide in vse, kar je na njem, za človeka, da le taisti je moder, da le taisti ostane, ki voljo Božjo dopolni. Koliko duš je tih 325 lét od Pavla tretjega se rešilo po duhovnih vajah! Na tisuče bi jih bilo pogubljenih brez duhovnih vaj, — toraj moramo res hvaliti Boga, da so duhovne vaje naše tako zgodaj bile poterjene od apostoljskega najvišjega sedeža, tako zgodaj v prid ukega in neukega ljudstva. Čudo je v teh duhovnih vajah sv. Ignacija: tudi naj bolj priprosti ljudje, ki ne znajo ne pisati ne brati, se premišljevali naučé pri duhovnih vajah. Evangeljske podobe, Zveličarjeva oseba, oseba Matere Božje, apostelnov, sv. Jožefa tako živo stopijo pred proste ljudi, da jih vedno potem zamorejo premišljevali, če jih ravno nihče ni premišljevali učil. Eno samo pokazanje na Jezusa je dosti, da se vsak izrastek iz naše cerkve odpravi.

O kako lepo, spodbudno, tiho in pobožno je vse v cerkvi naši. Ne govorjenja ne šepetanja celó pri malih ni viditi, — vse ali peva ali moli, ali se sicer spodobno derži v cerkvi. Celó pljuvati se zdaj bojé

nekeri v cerkvi naši, *) — in vender le smo na kmetih, med ljudmi, ki nobene mestne oblike nimajo pred seboj. Tudi to je sad duhovnih vaj. Upam, da naš sv. Oče Ignacij in sv. Frančišek Ksaverjan s sv. Alojzijem zraven slave nebes, zraven Marije brezmadežne in sv. Jožefa, z veseljem gledajo na naše male Repnje, ki se ne vidno širijo s postavljanjem novih hiš, temuč tudi rastejo dušno na večo slavo Božjo in v rešenji neumerjočih duš pred obličjem Božjim. Več in več se jih opira v kervi Jagnjetovi pri nas, spoznajmo Serca Jezusovega čisti duše, pogosto sprejemanje sv. Rešnjega Telesa jih jači v dobrem in Kristusu vpodobljuje.

S priserčnim veseljem so sklepno jutro sprejele dobre duše še enkrat Jezusa, kterege nauke so položile kakor lepodubtečo kitico v svoje serce, ter so šle vsaka na svoje mesto k svojemu poklicu. Jaz pak sem rekel: presv. Serce Jezusovo, ohrani jih!

Postna.

(Poslov. Thu auf, thu auf o Sünderherz. Cecilija stran 25.)

O grešnik! serce zdaj odpri,
Se k Jezusu približaj;
Pomislí, kaj za té terpi,
Nikar Ga več ne križaj!
„Jaz nočem smerti grešnika“,
Velí z nebés Resnica;
Ah ne zaterdi zdaj serca,
In ne prestíši klica!

Pogin ti večni žuga, glej!
Se z Bogom ri šaliti; —
Odkritoserčno se spovej,
Začni se pokoriti;
K Očetu verni se nazaj,
Pretergaj grešne zveze,
Da za plačilo greha kdaj
Ne čutiš večne jeze.

Kaj teknejo, o grešnik, ti
Nasladnosti življenja?
Ker veš, ko dim se vse skadi,
Posvetno vse — vse jenja!
In če zavoljo njih v strašné
Boš muke tam obsojen;

*) Naj bi res ljudje opustili to ostudno navado — vse po cerkvi opljuvati in očofati! To je gerdo! V tem nas Turki osramotujejo, ker po njih džamijah in mošejah je tako lepo snažno po tleh, kakor pri nas po mizah. Koliko več veselje in bolj spodbudno bi bilo po cerkvah biti, ako bi bilo po tleh in povsod vse lepo snažno. Zato naj bi tudi blato, sneg s čevljev vsak zunaj dobro otrelil, da bi se cerkev manj ponosnažila. — O tej priliki moramo se opomniti na veliko srovoost tistih, ki se prederznejo v cerkvi klopi škernevezati in rezati, vanje čerke ali druge čačke dolbsti ali tudi po zidovih zunaj ali znotraj cerkve čekati. Kdor je tako neotesan in divjašk, je res ostre kazni vreden. Ravno nekteri šolci so v tem pravi zaguljenci. Zadnji čas je res, da bi se enkrat že nekoliko olike in spodobnosti naučili. — Ker smo že pri tem, naj omenimo še nespodobnosti tistih, ki tudi zunaj po mestih ali vaséh po stenah, hišah, plankah vse očečkajo in opišejo — in kterikrat s tako gerdimi in ostudnimi spakami, da se mora šteti za smertni greh pred Bogom. Ali se taki zijalast tepec ne sramuje sam pred seboj? Ali ne pomislí, da s tem zraven tega, da škodo dela, tudi veliko drugih pohujša s takimi ostudnostmi? Kako bo pred Bogom dajal odgovor? Gorje, gorje pohujševalcu.

Ah! bolje bilo bi za té,
Da b' nikdar ne bil rojen.

Na križu, v strašni bolečin'
Roké, glej! razprostira,
Objeti će te Božji Sin,
V ljubezni za-te vmira;
Se v grozi skala razdvoji,
Stermé nebeške luči;
Al tebe pa ne omeči?
Saj le tvoj greh Ga muči!

Radoslav.

Gospod je moja radost.

Oj beži, le beži posvetno veselje,
Iskati jaz tebe več nočem nikdar!
Živeti v Gospodu vse moje so želje,
Iskati le Njega, to meni bo mar.

Je ničeva sreča, ki ti jo obetaš,
Enaka kot senca vsa tvoja je slast;
V zanjke nečimurne duše zapletaš,
Ti jemlješ človeku poštenje in čast!

Ko hotlo ti mene bi zadovoljiti,
Imel zaslepljene zares bi oči,
Ker pravo veselje mi hočeš greniti —
Ljubiti Gospoda iz celih moči.

Predobro je večkrat že marsikdo skušil,
Da svetno veselje le pélin deli;
Kdor njega kdaj grénko je kupo okusil,
Gotovo on tega si več ne želi!

Ljubiti Gospoda, to sreča je prava,
In blagor bo njemu, kdor dela takó,
Ker čaka v nebesih tam večna ga slava,
Tam gori zlat venec za vselej dobó.

Zatorej pred tabo jaz hočem bežati,
Veselje posvetno, slovó ti zdaj dam!
Veselje le pravo v Gospodu iskati —
Sej radost edina le On mi je sam!

Ivan Zarnik.

Cvet in sad zrele molitve.

Zahvale.

Št. 1. Ker sem svojo mater v bratovsko molitev priporočil, in obljubil, da bom zahvalo očitno naznanil, ako se ozdravijo, Vas prosim, da bi djali v „Zgodnjo Danico“, da so moja mati, na prošnjo Naše ljube Gospé, popolnoma ozdraveli. Češena bodi N. lj. G. presv. Serca in priserčna zahvala vsem, ki so v ta namen molili! Naj jim Bog stotero poverne!

V Ljubljani, 7. sušca 1878.

F. II.

Št. 2. Hvala Bogu in naši ljubi Gospej presv. Serca za hitro pomoč v boleznih, in tudi v drugih težavah!
Z Gorenjskega.

L. P.

Št. 3. K večji časti Božji, ker smo bili tako hitro uslišani. Precej, ko smo začeli devetdnevno opravljati, se je začelo očetu boljšati, in se zdaj vsaki dan bolje počutijo. Praerčna zahvala Naši ljubi Gospej presv.

Serca. Obljubili smo precej po „Danici“ razglasiti, ako bomo uslišani, in to bodi s tem spolnjeno.

Z Gorenjskega.

A. G.

Št. 4. Mojemo možu so bili že zdravniki odpovedali ozdravljenje; po priprošnji N. lj. G. pa se je ozdravil, kar po obljubi Mariji v čast in zahvalo očitno po „Zg. Dan.“ naznanim.

Vojsko, 17. sušca 1878.

Jera Lapajne.

Št. 5. Naj serčniši zahvala bodi Naši ljubi Gospej presv. Serca! Na njeno priprošnjo so se prav težavne družinske reči, kar mogoče, dobro izšle.

Prošnje.

Priserčno se priporoča v bratovsko molitev Naše ljube Gospé presv. Serca mlad bolan mož, da bi mu Ona pri Bogu še sprosila ljubo zdravje, ako ni zoper voljo Božjo. — Ravno tako se tudi gorko priporoča v združeno bratovsko molitev N. lj. G. presv. Serca mlad bolan samostanski brat, če je volja Božja, da bi še ozdravel. — Neka oseba priporoča svoje brate N. lj. G. presv. S., posebno pa enega, ki je zelo hudi pijanosti vdan, da bi mu Marija sprosila gnado poboljšanja. — Priporočena je v bratovsko molitev oseba z bolno roko. — Za smert bolan mož za zdravje, če je Božja volja, in za vdanost in voljno poterpljenje. — Mož, pijači in jezi podveržen, ki dela težavo domačim in drugim, je v bratovsko molitev priporočen, da bi se spreobrnil na mile priprošnje N. lj. G. presv. Serca. — Bratovski molitvi N. lj. G. presv. Serca zaupljivo priporočam svojo bolno mater, da bi jim dobrotljivi Bog dodelil ljubo zdravje, ako je njemu v čast in njih duši v zveličanje. — Starši priporočajo tudi svojega sina, ki ima že več lét na roki nevarno bolečino, proti kateri ne pomaga nobeno zdravilo. — Že čez leto in dan bolna gospodičina, ki ji nobene zdravila ne pomagajo, je prav serčno priporočena v bratovsko molitev.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec sušec.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, srečen naatop novega papeža, in zmaga sv. Cerkve — posebej še, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstvu.

II. Posebni nameni:

27. sušca. Sv. Rupert. Priporoč.: Velike in male semeniša. Več na duši in na telesu nadložnih. Lahkomišljena mladina, zlasti v nekem posebnem oziru.

28. Sv. Angelika. Priporoč.: Pregarjana Cerkev na Švicarskem in Laškem. Vojaška mladina. Vredna velikonočna spoved in ti-ti, ki božje rope delajo.

29. Sv. Mehtilda. Priporoč.: Bogu vdane duše za stanovitnost. Poživljenje verskega občutka po Slovenskem in spreobrnjenje merzlih in napolvrcev. Dobra letina.

30. Sv. Kvirin. Priporoč.: Poživljenje sv. vere po Primorskem in Dalmaciji. Spreobrnjenje Bosne, Ercegovine, Bulgarije, Rusije in Rumunije. Poboljšanje ubožnih, zlasti žganjepivstvu vdanih. Obvarovanje otrok pred pohujšanjem.

31. Sv. Balbina. Priporoč.: Zapušeno ženstvo, zlasti v smertnih pregrehah. To leto novoporočeni. Tatinstvu vdan. Ta mesec umerli in v bratovsko molitev priporočeni.

1. mal. travna. Sv. Hugon. Priporoč.: Korist pridig in keršanskega nauka. Katoličanstvo na Kitajskem. Z ognjem in drugimi nesrečami poškodovani.

2. Sv. Frančišk Pavljan. Priporoč.: Bolehni, ubožni,

zapušeni. Odrastujoča mladina, zlasti po Slovenskem. Pobožnost in strah Božji v družinah. Obvarovanje deželce pred zapravljivci in pred oderuhi in sleparji.

Jezusovo Serce.

Ljubljeno bodi povesod presv. Serce Jezusovo! (100 dni odpustkov.)

O presveto Serce Jezusovo, razlij najbogatejši blagoslov čez sv. Cerkev, sv. Očeta, vse škofo, duhovne pastirje, in čez našega cesarja! Ohrani pravičine, spreoborni grešnike, razsvetli nevrne, blagoslovi naše srodnike in prijatelje, stoj umirajočim na strani, reši uboge duše iz vic in razširjaj dobrotno vladu svoje ljubezni nad našo domovino. Amen.

Jezus, iz serca pohlevni in ponižni, stori da bode moje serce tvojemu podobno! (300 dni odpustkov.)

O, sladko serce Marijno, bodi moje otenje. (300 dni odpustkov.)

Obljube,

katere je Gospod Jezus Kristus zveličani Marjeti Mariji Alakok razodel za vse tiste, ki njegovo Božje Serce časté:

1. Delil jim bodem vse njih stanu potrebne milosti.
2. Dal bom njih družinam mir.
3. Tolažil jih bodem v njih težavah.
4. Bodem jim v življenju in zlasti o smertni uri varno pribežališe.
5. Vse njih početja bodem z bogatim blagoslovom prenapolnoval.
6. Grešniki bodejo v mojem Sercu nahajali studence in neskončno morje usmiljenja.
7. Mlačne duše bodo prihajale goreče.
8. Goreče duše se bodo naglo povzdigovalé k veliki popolnosti.
9. Celó hiše bom blagoslovil, v katerih se bode moja podoba sv. Serca znašla in častila.
10. Mašnikom bodem podelil dar mečiti naj terši serca.
11. Imena tistih, ki bodejo to češenje pospeševali, bodejo v mojem Sercu zapisane in iz njega nikdar ne izbrisane.

Življenje štirnajsterih pomočnikov v sili.

XII. Sv. Marjeta, devica in spričevavka.

(Dalje.)

Naslednji dan deželni poglavar sveto devico zopet pokliče pred svojo sodbo, pa kako stermi, ko jo vidi popolnoma zdravo, lepo in cvetečo, angelju podobno. Zopet se ji jame prilizovati, rekoč: „Glej, glej, zala gospodična, kakó te naši bogovi ljubijo! Oni so te ozdravili, ker bi te radi, ki si višega svečenika hči, pogube oteli. Zahvali se jim tedaj in jim daruj, kakor tvoj oče!“ Sveta devica se zagrozi in s povzdignjenim glasom reče: „Ni res ne, kar govoriš; vaši mertvi, gluhi in mutasti maliki tega ne premorejo; to bi prav lahko s svojo zdravo pametjo spoznal, ko bi te ne motil satan peklenški. Le Sin Božji Jezus Kristus ima moč telesa rán ozdravljati in duše grehov očiševati.“ Nečista ljubezen od svete device se v deželnem poglavarju zopet spremení v naj hujše sovraštvo; ukaže jo k kolu privezati in z baklami žgati, pa tudi razbeljene železne ploše na njo pokladati, da je pod njimi nje meso čverčalo. V teh strahovitih mukah je bila sveta devica v Boga takó zamaknjena, da bolečine ni čutila. Olibrij

svojega peklenškega namena ne doseže, ukaže veliko kad prinesiti in jo z vodo napolniti in zvezano devico vanjo potopiti. Ko sveta Marjeta vodo ugleda, se spomni, da še ni bila keršena, in tako le moli: „O moj Gospod, Jezus Kristus! ozri se na svojo služabnico, raztergaj moje vezi, in daj, da naj ta voda namestuje kerst, po katerem hrepenim iz vsega serca, da bodem prerोजना v svetem Duhu, da slečem starega človeka in novega oblečem.“ Med to molitvijo so jo rabeljni v vodo potopili. Pa glej, o čudo! zemlja se potrese, nad kadjo se prikaže svetel križ, na njem sedi bel golob s krono v kljunu. Golob se verti nad vodo, kakor da bi zajel vodo v kljun in se usede devici na glavo, in ob tem se sliši glas: „Mir bodi s teboj, o Božja služabnica, in prejmi krono iz rok Najvišega!“ Nato zgine golob nebeški s križem vred, in devica je bila rešena vezi, stopi iz kadi in časti presveto Trojico.

Pričujoče ljudstvo vidi goloba in sliši nebeški glas; zato veruje petnajst tisoč móz in veliko zéa v Kristusa, in na glas vpijejo: „Kristus Jezus je resnični Bog, ajdovski maliki pa so hudiči, in vsi, ki jih časté, so hudičevi otroci.“ Deželni poglavar ukaže vojakom v svoji divji jezi vse očitne Kristusove spoznavavce pomoriti, sveto devico pa hitro iz mesta na morišče peljati in jo ob glavo djati, ker se boji še večega hrupa in še bolj obilnega spreobračanja malikovavcev k sveti keršanski veri.

Sv. Marjeta iz mesta na morišče peljejo, in spremlja jo silno velika množica ljudi. Na morišču stopi k nji vojak, po imenu Malh (Malhus), kateri je imel povelje ji odsekati glavo, jo prime za roko in ji reče: „Pomoli vrat in prejmi doželeno krono od svojega Boga; prosim te pa, spominjaj se mene, revnega hlapca, po prideš v nebeško kraljestvo. Vidil sem namreč danes veliko trumo angeljev, ki so te obdajali in tvojo svetost obvarovali.“ Sveta devica mu odgovori: „Moj brat v Kristusu! malo počakaj, da pričujoče ljudstvo nagovorim in svojo molitev opravim; potem pa stori, kar ti je zapovedano.“ Nato z močnim glasom reče: Dragi moji brati in prijatli! jaz nevredna služabnica Najvišega vas lepo prosim, blagovoljno poslušajte moje opominjevanje. Povzdignite se s svojimi mislimi od zemlje v svete nebesa, in spoznavajte edinega pravega Boga in Stvarnika vsih reči; spoznavajte tudi njegovega edinorojenega Sina, Jezusa Kristusa, našega Rešenika; spoznavajte tudi svetega Duha, našega Posvečevavca; spoznavajte le edinega Boga, ki ga molimo v Očetu in Sinu in svetem Duhu; Njemu bodi čast in hvala na vse veke. Amen.“

Po teh besedah sveta devica oči v nebo vprè in zdihovaje moli, rekoč: „O vsegamogočni Bog, Stvarnik nebes in zemlje! Poveljujem, častim in hvalim te, ker si me sprejel med svoje izvoljene otroke. Ozri se na me, ubogo, revno stvar, in usliši mojo ponižno molitev: Dodeli odpušenje grehov vaim, kateri se bodo mene spominjali, moje terpljenje popisovali ali brali, ali mene na pomoč klicali, ali tebe zavoljo mene hvalili in molili, ali v moj spomin sveto mašo tebi darovali; skaži jim svojo milost, odverni od njih lakoto in kugo, in vari jih večnega pogubljenja; sej si sam neskončno milostljiv in dobrotljiv na vse večne čase. Amen.“

Po tej molitvi se zopet tako močno potrese zemlja, da vsi pričujoči na tla popadajo, tudi vojak, ki je imel nalogo, odsekati ji glavo. Nato pride Kristus obdan s trumo angeljev, in stopi pred njo, rekoč: „Bodi veseliga serca, nevesta moja, in nikar se nič ne boj! Tvoje molitev sem uslišal, vse bom spolnil ob svojem času, karkoli si me prosila. Blagor tebi! ker si se tudi grešnikov spominjala in zanje milosti prosila. Zdaj pa sem

prišel póte, da pojdeš z menoj v večno veselje.“ Tudi ob tej priliki se je veliko malikovavcev spreobrnilo.

Po teh Kristuzovih besedah je bila sveta Marjeta popolnoma petolaženega in veselega srca, obrnila se je k vojaku Malhu in mu rekla: „Ljubi moj brat, berž stori, kar ti je zastran mene zapovedano!“ Vojak pa je bil tako prestrašen, da ni mogel meča vzdigniti. Sveta devica pa mu je dajala serčnost in ga prosila, naj nikar ne odlašá poglavarjevega povelja spolniti. S strahom in nerad ji glavo odseka 20. malega serpana 257, pod cesarjem Valerijanom.

Zavoljo zadnje molitve svete Marjete in zavoljo Kristusove ji dane obljube so jo svoje dni pobožni katoliški kristjani sprejeli med štirnajstere pomočnike v sili, jo v sili na pomoč klicali in jo tudi še zdaj kličejo.

Poduk. Sv. Marjeta, devica in mučenica, je rajše vse strahovite muke preterpela, kakor da bi se bila omožila z deželniim poglavarjem Olibrijem, z grešnim malikovavcem, ker je po božjem razodenju spoznala lepoto in vrednost svete deviške čistosti. Sveta deviška čistost je 1. lepota našega telesa, ker mu k moči, k terdnemu zdravju, tudi k dolgemu življenju veliko pripomore, in če je Bog človeku tudi telesno lepoto dal, mu jo sveta čistost dolgo časa ohrani, če mu previdnost Božja kake bolezni ne pošlje. — Sveta čistost je 2. življenje in posvečevanje naše duše, ali z drugimi besedami: sveta čistost oživlja in posvečuje našo dušo, da se v svojih molitvah z nekako lahkoto od zemlje v nebesa k Bogu povzdiguje, in se s svojim ženinom Jezusom Kristusom zaročuje in se z njim zedinja po sveti ljubezni. — Sveta čistost je 3. studenec notranjega miru in pokoja, studenec nebeškega veselja, nasproti pa je nečistost vir dušnega nepokoja, mnogih težav in britkost, notranjega grizenja. — Sveta čistost nas 4. dela angeljem Božjim podobne in še celó enake. — Sveta čistost je 5. Bogu posebno ljuba, ker ravno ta čednost dela človeka njemu naj bolj podobnega. Kolikor bolj pa je človek Bogu podoben, toliko bolj ga Bog ljubi. — Poslednjič 6. plačuje Bog čiste duše s posebnim veličanstvom, s posebno nebeško krono. Čiste, deviške duše so v nebesih naj bliže Božjega Jagojeta. Dragi bravci! učite se iz tega spoznavati, čistati, ljubiti in skerbno varovati sveto čistost — sleherni po svojem stanu.

Satan je grozovit sovražnik svete deviške čistosti. Sveto Marjeto, Kristusovo nevesto, je napadal in strašil v podobi strašanskega zmaja in ostudnega plajkarja; današnje dni pa zalezuje in napada posvetne dekleta v podobi prijaznega, prilizojenega in ljubeznjivega mladenčca, ki jim mnogo stvari, zlasti pa zakon obeta, da bi jih ložej preslepil in v svoje mreže zapletel. Bog daj, da bi keršanske dekleta v tej silni nevarnosti sveto Marjeto pred očmi imele, in tega satana v človeški podobi po njenem zgledu in z njenimi besedami vselej v beg zapodile, rekoč: „Že poznam tvoje zvijače in zaderge tvoje zlobe — tvoje hudobne volje. V imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa te zarotim; poberi se od mene in nikoli več blizo ne hodi!“

Molitev. O sveta Marjeta, pomočnica v sili! ki si peklenskega zmaja s svetim križem premagala in v beg zagnala; bodi moja pomočnica v tej solzni dolini, zlasti ob moji smertni uri, ko bi me peklenška pošast begala in strašila; odženi jo od moje smertne postelje in sprosi mi srečno zadnjo uro od Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Amen.

Listek za raznoterosti.

Katoliška družba ima 31. sušca ob 6 popoldne svoj letni sbod v navadnih prostorih v Virantovi hiši.

Kaznovana prederznost. Neki igralec, ki je lansko leto 25. listop. v nemškem ljubljanskem igrališu zaničljivo smešil poglavarja vesoljne katoliške Cerkve, je bil 14. t. m. od c. kr. sodnije obojen v zapor na 24 ur, poostren s postom. Po pravici je namestnik derž. pravdnika gosp. Gerdežič glumača na njegovo izgovarjanje zavernil, da z enakimi nespodobnimi šalami se hudo žalijo katoliški prebivalci. — Žalostno je, da se kaj tako nespodobnega zgodi v napravah, katerih namen ima biti olika in blaženje naroda, ne pa gerdenje naj večega spoštovanja vrednih oseb.

Kranjski zvonovi v Pariz. Ravno odpravlja g. Samasa v Pariz 3 prav lične, lepo vglasbene zvonove (12, 6, 4 ct.) z imeni Frančišk, Elizabeta, Rudolf. V svoji tovarni ima med drugim zlasti tudi obilno zalogo prav rabnih iz brončevine litih svečnikov izvirnocerkvenih šeg, ki so priporočevanja vredni zaradi terpeža in lepote.

G. Janez Šubic, slikar, je sedaj na Dunaju. Ako bi želel kdo kaj pri njem naročiti, naj napiše: Herrn Joh. Šubic, Maler in Wien, Wieden, Karolinengasse, Nr. 7, II. Stock.

Iz Gračca. (*Cerkveno petje.*) Graško pevsko društvo („Singverein“) — okrog 50 pevcev in pevkinj — spodbudovalo je prvo postno nedeljo prijatelje cerkvenega petja z zgodovinsko imenitno Palestrinovo kompozicijo: „Missa Papae Marcelli“ iz 16 stoletja, katero kompozicijo je sv. Triditinski zbor imenoval izgled liturgične maše. Pelo se je pri škofovi maši v cerkvi usmiljenih bratov, kjer so praznovali cerkvenega patrona sv. Janeza od Boga. Po vsch kotih je bila natlačena cerkev.

Poslednje novice. Iz Petrograda naznanjajo, da 17. t. m. so bile menjane poterdavne pisma za mir med Rusijo in Turčijo. Speročiti so se imele velikim vladam boje 19. t. m. in petem oklicati. — „Osservatore Romano“ 15. t. m. omenja, v koliko teznobe je prišel sv. Stel v sedanjih okolišinah ter ne more nadaljevati tistih velikanskih dobrotelnost, s kakoršnimi je vedno bil v slovezu. (Kje tedaj so tisti časnikarski milijoni?) Pri vsem tem so novi papež 25.000 lir izročili kardinalu namestniku za ubožne Rimskega mesta. — 15. t. m. so sv. Očs sprejeli veliko deputacijo véraikov iz Belgije. — Laški liberalec Cairoli že dolgo časa kerpa skupaj novo-laško ministerstvo, pa nič ne more opraviti.

Duhovske spremembe.

V Terzaški škofiji: Umerl je 11. t. m. č. g. Miha Gallo, kapitski dekan v Kopru. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce „Starovaščane“ v Šentjerneji: G. L. V. 1 gl. 40 kr. — G. Tom. Pirnat 5 gl. — G. dr. in prošt A. Jarc 5 gl. — G. sem. vodja in kan. dr. A. Čebašek 5 gl. — Iz Lipoglava 2 gl.

Za pogorelce v Hrenovski fari: Iz Lipoglava 1 gl. *Za novo cerkev N. lj. G. presv. Serca v Davči:* S. L. iz Selc 2 gl. v sr.

Za sv. Očeta: Gosp. fajm. Mat. Tavčar 5 gl.

Za sijonske sestre v Jeruzalemu: Iz Lipoglava 2 gl.